

Nhà thơ Nguyễn Thánh Ngã: Câu thơ nằm nghiêng trở một đoá buồn

ISSN: 2734-9195

14:40 17/07/2023

Ấy là sự chứng nghiệm của nhà thơ Nguyễn Thánh Ngã trong thể cách thi nhân đi tìm thơ từ cội nguồn tự tính chính mình.

Tác giả: **Trịnh Chu**

Tất nhiên, vì khởi sự từ tự tính nên đoá hoa buồn kia cần được hiểu là một đối tượng thẩm mỹ, một tham chiếu nghệ thuật của thi nhân, chứ không phải một trạng thái tâm lý ủ dột, ảm héo. Bởi sống trong tự tính, tác giả đã thủ đắc bí quyết vượt thoát nỗi đau bằng cảm thức bay lên:

*“Đã có lần
nhìn chim vỗ cánh
Tôi học cách bay
từ những muện phiền”.*

Nhờ tâm thế đó mà Nguyễn Thánh Ngã đạt được sự sự vô ngại, và anh luôn biết cách hóa giải những phiền muện của mình để cho thơ tiêu dao, tự tại:

*“Đã có lần
nhìn dơi treo ngược
Tôi treo nỗi đau
ngược với phận mình”.*

[caption id="attachment_16833" align="aligncenter" width="600"]A14 Nhà thơ Nguyễn Thánh Ngã. Tranh biếm của Log.[/caption]

Trên hành trình tìm kiếm triết mỹ nhân sinh để tồn tại, Nguyễn Thánh Ngã bắt gặp không ít những khuôn mặt tha nhân đầy phản trắc:

“Họ là những nhà thơ đục khoét nỗi buồn của kẻ khác

Họ kéo lê chiếc thùng rỗng trên đời

chỉ để gõ vào những thân ma

khiến cho bầu quạ đen tìm tới”.

Nhận diện rõ khuôn mặt của tha nhân nhưng anh tuyệt nhiên không có sự tuyệt vọng hay thù ghét cuộc đời. Thăm sâu trong trái tim Nguyễn Thánh Ngã, nó được soi chiếu như cách tự tỉnh thức, níu giữ mình khỏi những trượt ngã, đón hèn:

“Ta ơi,

... hãy bám gốc rễ mình

gieo những hạt lành thơm

học bùn đen chẳng biết khoe khoang

tự cô đọng

tự lắng”.

Bởi vậy, những câu thơ của anh rất gần những dự ngôn, chuyên chở ý niệm. Nói cách khác, Nguyễn Thánh Ngã đã mượn thơ để tự thức ngộ, cũng là để khẳng định cốt cách:

“Ta bám rễ sâu vào góc ruộng nhà mình

nghe đất thở

những mùa trần trở

hạt đất, hạt bùn dạy nhau: im lặng... xanh!”.

Im lặng xanh và gieo những hạt lành thơm chính là ánh sáng sự thấu triệt, một kiểu tâm kinh của anh, minh định cho những miền xanh nhân tâm, khi con người chưa bị ảo vọng đẳng cấp rượt đuổi:

“Tôi lớn lên

cổ đại giữa cổ đại

ngậm sương khuya ứa giọt đầu hè”.

[caption id="attachment_16834" align="aligncenter" width="600"]A15 Nhà thơ

Nguyễn Thánh Ngã. Ảnh: Bá Nhân.[/caption]

Bằng cách thế ấy, Nguyễn Thánh Ngã đã tạo được cho thơ mình một con đường riêng, từ mồ hôi của đời sống lao động. Ngôn ngữ thơ chắt lọc, nhiều trải nghiệm, thi tứ sâu, thi ảnh gợi, đầy suy tưởng ẩn tàng phong vị thiền:

“Tôi leo lên ngọn đồi

như leo lên ý tưởng của tôi”.

Trên ngọn đồi ý tưởng đó, anh nhìn thấy những hàng cây tư duy, những tảng đá tư duy, cả:

“Những bãi cỏ xếp bằng

Những gốc cây thiền định

Đóa hoa nào nghe pháp nở hương thơm”.

Nó là đóa hoa tâm của Nguyễn Thánh Ngã nở giữa tự tính xanh rờn trầm ẩn:

“Nở như không hề nở

Hoa như không hề hoa”.

Tâm hoa nở từ diệu pháp, tâm hoa lặng lẽ dâng hương, đó là bởi sự thức ngộ của thi nhân trong đồng vọng tha nhân: mỗi bước một chính niệm, mỗi bước một hoa sen.

Nhà thơ Nguyễn Thánh Ngã, sinh năm 1958, tại Quảng Ngãi, hiện đang sinh sống tại Tp.Hồ Chí Minh. Anh là hội viên Hội Nhà Văn Việt Nam. Tác phẩm đã xuất bản của Nguyễn Thánh Ngã gồm: *Nhìn từ đôi mắt khác* (Thơ, NXB Văn nghệ Châu Đốc, 2005), *Thượng nguồn ngạc nhiên* (Thơ, NXB Văn nghệ TP Hồ Chí Minh, 2005), *Gõ* (Thơ, NXB Hội Nhà văn, 2011), *Thơ Haiku Nguyễn Thánh Ngã* (Thơ, NXB Hội Nhà văn, 2014), *Gã thi sĩ hoang* (Thơ, NXB Hội Nhà văn, 2018). Anh đã đạt các giải thưởng: Giải Tư truyện ngắn “Văn học vì trẻ em” của Hội Nhà văn Việt Nam và Unicef Việt Nam 2001, Giải Nhì (không có giải nhất) Thơ Festival Hoa Đà Lạt - Lâm Đồng năm 2005, Giải ba cuộc thi thơ “Thi ca và nguồn cội” Làng Chùa năm 2007, Giải Nhất cuộc thi thơ Haiku Việt - Nhật 2009 của Tổng Lãnh sự quán Nhật Bản tại TP Hồ Chí Minh, Tặng thưởng Tuần báo Văn nghệ Hội Nhà văn Việt Nam cuộc thi “Thơ về Hà Nội” của Hội Nhà văn Việt Nam và Đài THVN năm 2010...

Tác giả: **Trịnh Chu**